

Opties voor een vernieuwd verpakkingenbeleid

Krachtlijnen eindverwerking

John Wante
Vlaams parlement, 17 april 2018

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM

Uitdagingen en knelpunten

► **Toename wegwerpverpakkingen, vooral plastic niet-drankverpakkingen**

15 % meer kunststofverpakkingen in 7 jaar
Niet gerecycleerde hoeveelheid kunststofverpakkingen gestegen van 132 000 naar 147 000 ton

► **Belangrijke materiaalverliezen, ook bij recyclage**

Bij omloopcyclus wegwerpverpakking van 6 weken en recyclagepercentage van 90 % is na 2 jaar 85 % van materiaal verloren

► **(marien) zwerfvuil**

Hoge opruimkost
Stadsmonitor : zwerfvuil is voor 35 % van de inwoners een vaak voorkomend buurtprobleem

► **microplastics**

Verspreiding in de voedselketen door onvolledige afbraak van kunststofpolymeren en hun recyclaten

► **Hogere recyclagedoelstellingen in Europese verpakkingsrichtlijn**

Voor kunststoffen 50 % tegen 2025 en 55 % tegen 2030 versus 36 % in 2016

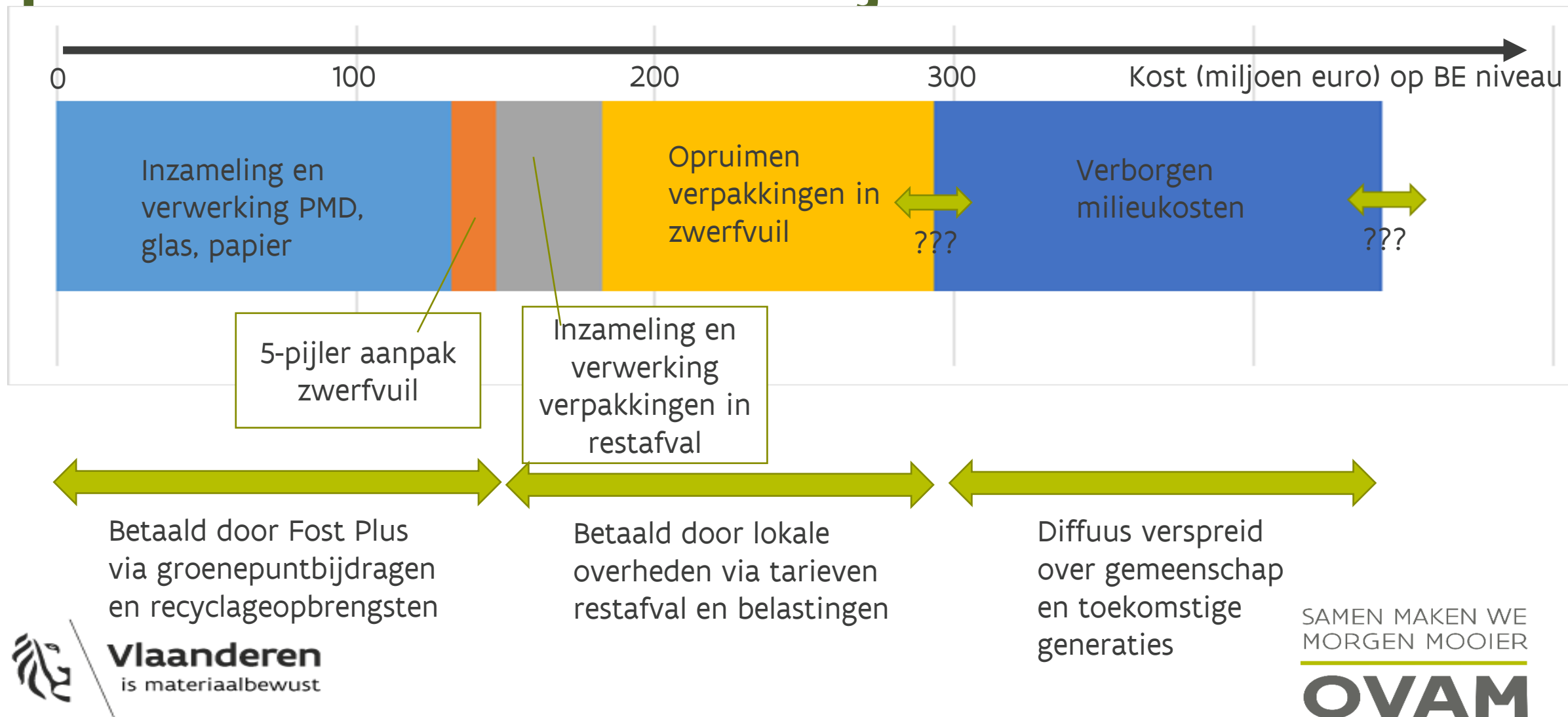
► **Afzetmarkt vinden voor recycleerbare materialen**

Import ban China voor kunststof- en papierafval van lage kwaliteit

Uitgangspunten verpakkingenbeleid

Vermijd overbodig gebruik van verpakkingen	Vermijden oververpakking Bevorderen hergebruik en verpakkingsarme distributie
Maak verpakkingen zo milieuvriendelijk mogelijk	Herbruikbaar Recycleerbaar hoger gerecycleerd gehalte Afbreekbaar
Recycleer zoveel mogelijk	Sorteren aan de bron zo hoogwaardig mogelijk recycleren
Vermijd zwerfvuil	Voorkomen Snel opruimen
Juiste verdeling van kosten	Verdeel kosten zo dat de juiste actor de juiste stimulans krijgt

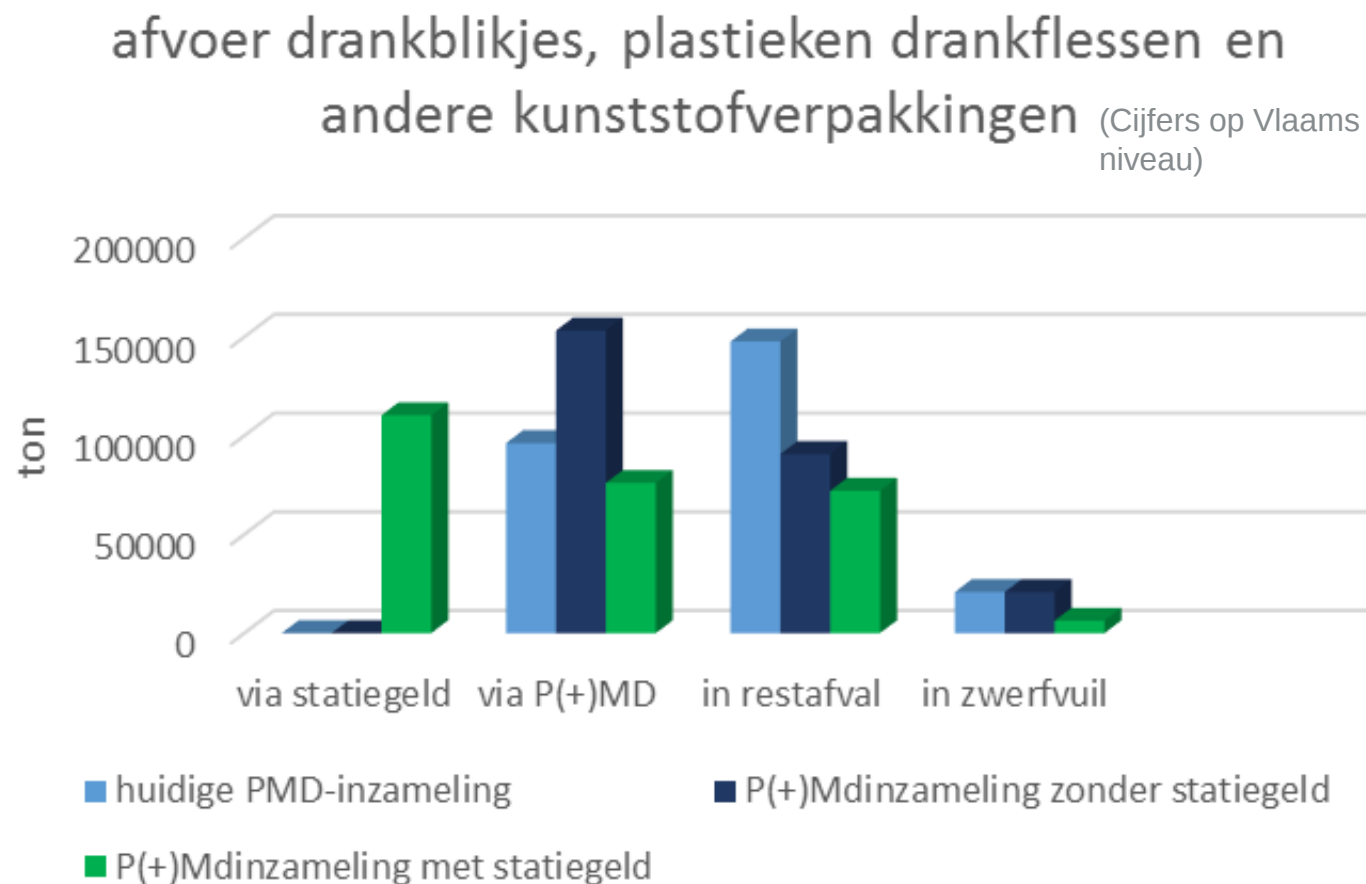
Marge voor meer uitgebreide producentenverantwoordelijkheid

Opties voor versterkte UPV

- ▶ **Recyclagedoelstellingen verhogen, vooral voor kunststofverpakkingen**
- ▶ **Meer financiële verantwoordelijkheid, met name voor restafval en zwerfvuil**
 - Juridisch verankeren middelen voor 5-pijleraanpak zwerfvuil en ze uitbreiden?
 - Vlaamse sturende heffing op niet gescheiden ingezamelde verpakkingen?
 - Bijkomende middelen gebruiken voor financieren antizwerfvuilbeleid, opruimkosten, proefprojecten...?
- ▶ **Meer operationele verantwoordelijkheid**
 - Invoeren van beloningssystemen voor terugbrengen verpakkingen, zoals statiegeld?
- ▶ **Meer ingrijpen op soort verpakkingen en verpakkingssystemen die op de markt komen**
 - Meer differentiatie eisen van groene puntbijdragen ifv recycleerbaarheid?
 - Beter rapporteren van verpakkingen die op de markt komen: herbruikbaarheid, recycleerbaarheid, gerecycleerd gehalte, trends in volumes en verpakkingssystemen?
 - Doelstellingen invoeren op hergebruik, recycleerbaarheid, gerecycleerde gehalte?

Effecten P(+)MD en statiegeld op ingezamelde hoeveelheden

Effecten P(+)MD en statiegeld op verdeling kosten tov huidige situatie

	P(+)MD-inzameling	P(+)MD-inzameling met statiegeld
inzamelaar van PMD	hogere inzamel- en sorteerkosten tegenover weinig extra materiaalopbrengsten	Vergelijkbare inzamelkosten, maar hogere sorteerkosten en groot verlies aan materiaalopbrengsten
inzamelaar van verpakkingen met statiegeld		Hogere inzamelkosten, (deels) gecompenseerd door opbrengsten uit niet geïnde statiegelden en hoge materiaalopbrengsten
lokale overheden	minder kosten voor restafval	Minder kosten voor restafval en opruimen zwerfvuil
consument die geen zwerfvuil veroorzaakt	minder kosten voor restafval, maar hogere bijdragen bij aankoop	Minder kosten voor restafval, minder indirecte belastingen voor opruimen zwerfvuil, maar hogere bijdragen voor verpakkingen zonder statiegeld, misschien lagere kosten voor statiegeldverpakkingen
consument die zwerfvuil veroorzaakt	minder kosten voor restafval, maar hogere bijdragen bij aankoop	Minder kosten voor restafval, minder indirecte belastingen voor opruimen zwerfvuil, maar hogere bijdragen voor verpakkingen zonder statiegeld en hogere kosten door niet-geïnde statiegelden

Flankerende maatregelen

► Verpakkingen voorkomen

- Uitfaseren gebruik wegwerpkassazakken
- Distributie op weg zetten naar verpakingsarme winkelconcepten (green deal?)

► Recyclage ondersteunen

- Bestaande heffing op drankverpakkingen (ongeveer 330 miljoen euro) differentiëren in functie van recycleerbaarheid
- Productwetgeving screenen op creëren mogelijkheden voor inzet van gerecycleerde materialen
- meer focussen op verwijderen van verpakkingen uit restafval bedrijven
- Investeren in recyclagecapaciteit

Krachtlijnen eindverwerking volgens uitvoeringsplan

- ▶ **Streven naar een evenwicht tussen afvalverbrandingscapaciteit en aangeboden hoeveelheid afval**
 - Huishoudelijk en bedrijfsmatig restafval
 - Restafval/residu's na uitsortering
 - Vast niet-risicohoudend medisch afval
- ▶ **Prijs verbranding voldoende hoog houden via heffing**
- ▶ **Ontwikkeling instrument voor afbouw verbrandingscapaciteit ikv langetermijnvisie eindverwerking**
- ▶ **Energievalorisatie verhogen, bv via meer warmterecuperatie**
- ▶ **Bijkomende capaciteit alleen indien aanbod brandbaar afval structureel en betekenisvol hoger ligt dan capaciteit in Vlaanderen of andere installaties met lage energievalorisatie sluiten**
- ▶ **Actualisatie studie eindverwerkingstechnieken afvalverbranding lopend**

Vlaanderen
is materiaalbewust

Dank voor uw aandacht Zijn er nog vragen?

John Wante

john.wante@ovam.be - 015 284
293

Vlaamse overheid
Openbare Vlaamse
Afvalstoffenmaatschappij
Stationsstraat 110
2800 Mechelen
T: 015 284 284
F: 015 203 275
www.ovam.be
info@ovam.be

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM